

Čís. 11548.

Nebylo-li knihovní zástavní právo uvolněné zaplacením (části) pohledávky převedeno v pozemkové knize na jinou pohledávku, neměl knihovní věřitel nárok na uspokojení z exekučně prodané nemovitosti pro jinou pohledávku najmě pro pohledávku z později povoleného úvěru. K tomu, by se ujednání mezi zástavním věřitelem a dlužníkem o tom, že se zástavní právo zřízené pro určitou pohledávku bude vztahovati i na pozdější pohledávku věřitelovu, stalo účinným proti třetím osobám, najmě proti knihovním věřitelům, jest třeba knihovního zápisu onoho ujednání.

Byla-li přes to v rozvrhovém řízení uspokojena jiná pohledávka zástavního věřitele, jest zadnější knihovní věřitel oprávněn domáhati se na něm vydání příslušné částky, třebas podal odporovou žalobu opozděně (vzal ji zpět bez vzdání se nároku) a třebas rozvrhové usnesení nabylo právní moci.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1932, Rv II 118/31.)

Žalobu záložny proti spořitelně o zaplacení 16.638 Kč procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud vyhověl odvolání žalobkyně potud, že uznal podle žaloby až do výše 14.100 Kč.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalované.

Důvody:

Je zjištěno, že na exekučně prodaných nemovitostech vázlo zástavní právo pro pohledávku žalované 30.000 Kč z dluhopisu ze dne 5. prosince 1901. Zjištěno je, že na tuto pohledávku bylo před rozvrhovým rokem splaceno 14.100 Kč. Není sporu o tom, pokud se týče bylo zjištěno, že zástavní právo pro onu pohledávku (uvolněné) zaplacením částky 14.100 Kč nebylo ve veřejné knize na žádnou jinou pohledávku převedeno, zejména že nebylo přeneseno na pozdější pohledávku žalované z úvěru ve výši 55.000 Kč ani na její část (§ 469 obč. zák.). Jak případně dovodil odvolací soud z akcesorní povahy zástavního práva a z ustanovení §§ 447, 449, 469 a 470 obč. zák., příslušelo žalované v mezích zástavního práva zřízeného pro onu její pohledávku uspokojení z prodaných nemovitostí jen pro její pohledávku oním zástavním právem zajištěnou, tedy pro pohledávku z dluhopisu ze dne 5. prosince 1901, pokud se týče pro nezapravený zbytek této pohledávky v částce 15.900 Kč s příslušenstvím, nikoli pro jinou její pohledávku, zejména pro pohledávku z později povoleného úvěru ve výši 55.000 Kč. Neměla tedy žalovaná nárok na to, by jí, jak se stalo, bylo z nejvyššího podání v mezích zástavního práva váznoucího pro její pohledávku z dluhopisu ze dne 5. prosince 1901 přikázáno a vyplaceno kromě nezapraveného zbytku oné pohledávky v částce 15.900 Kč s příslušenstvím také 14.100 Kč s úroky z důvodu zmíněné později vzniklé její pohledávky z úvěru. Na uspokojení této pohledávky v mezích zástavního práva pro pohledávku z dluhopisu ze dne 5. prosince 1901 neměla žalovaná

nárok, ježto zástavní právo nebylo, jak řečeno, na onu pohledávku knihovně přeneseno (§§ 445, 469 obč. zák.). Podle veřejné knihy měla v mezích zástavního práva pro pohledávku z dluhopisu ze dne 5. prosince 1901 nevyčerpaná částka 14.100 Kč s úroky připadnouti žalobkyni na její v zadnějším pořadí zajištěnou pohledávku, má tudíž žalobkyně nárok na uvedenou částku a žalovaná, dostavši částku tu vyplacenu, je povinna, ježto jí nepatří, žalobkyni tuto částku vydati, pokud se týče zaplatiti (§ 1435 obč. zák.). Uznáv tak, odvolací soud nepochybil (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Uvésti jest, že je nerozhodné, že žalovaná měla s dlužníkem a vlastníkem prodaných nemovitostí ujednáno, že se zástavní právo zřízené pro pohledávku z dluhopisu ze dne 5. prosince 1901 bude vztahovati i na pozdější pohledávku z úvěru, neboť, aby se toto ujednání stalo proti třetím, najmě knihovním věřitelům účinným, bylo třeba knihovního zápisu onoho ujednání (§§ 445, 469 obč. zák.), což se však, jak řečeno, nestalo. Rovněž nelze přisvědčiti dovolatelce, když poukazuje na to, že žalobkyně svoji odporovou žalobu, týkající se oněch 14.100 Kč s příslušenstvím, vzala zpět a že rozvrhové usnesení, jímž jí bylo v mezích zástavního práva pro pohledávku z dluhopisu ze dne 5. prosince 1901 přikázáno 30.000 Kč s příslušenstvím, nabylo moci práva. Žaloba byla vzata zpět, aniž se bylo nároku vzdáno (§ 237 c. ř. s.), a, co se týče rozvrhového usnesení, nebrání, i když nabylo právní moci, prisouzení částky 14.100 Kč s úroky žalobkyni, neboť podle § 231 poslední odstavec ex. ř. tím, že žalobkyně odporovou žalobu podala opožděně, pokud se týče žalobu tu vzala zpět, ani tím, že rozvrhové usnesení bylo vykonáno, tudíž (§ 236 ex. ř.) nabylo právní moci, oprávnění žalobkyně uplatňovati proti žalované lepší právo nezaniklo.

Čís. 11549.

Nebyly-li plnicí přístroje v dílně vyrabitele sodové vody opatřeny v době plnění láhve redukčními ventily, jak předpisuje min. nař. ze dne 29. listopadu 1910, čís. 212 ř. zák., porušil výrobce zákonný předpis, daný k tomu cíli, by bylo zabráněno nahodilým škodám a ručí za veškerou újmu, jež by se jinak nebyla stala, leč by prokázal, že by bylo došlo k úrazu přes to, že neměl plnicí přístroje zařízené podle řečeného min. nařízení.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1932, Rv II 188/31.)

Žalobkyně koupila láhev sodové vody. Když ji odnášela domů, láhev vybuchla a střepiny skla poranily žalobkyni na ruce. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaném družstvu náhrady škody, tvrdíc, že družstvo má vinu na úrazu, ježto prý láhve sodové vody nebyly plněny s náležitou opatrností, po případě, že žalované družstvo nevyrábělo sodovou vodu s náležitou opatrností. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.